

EU:n tekoälyasetus ja sen toimeenpano kansallisesti

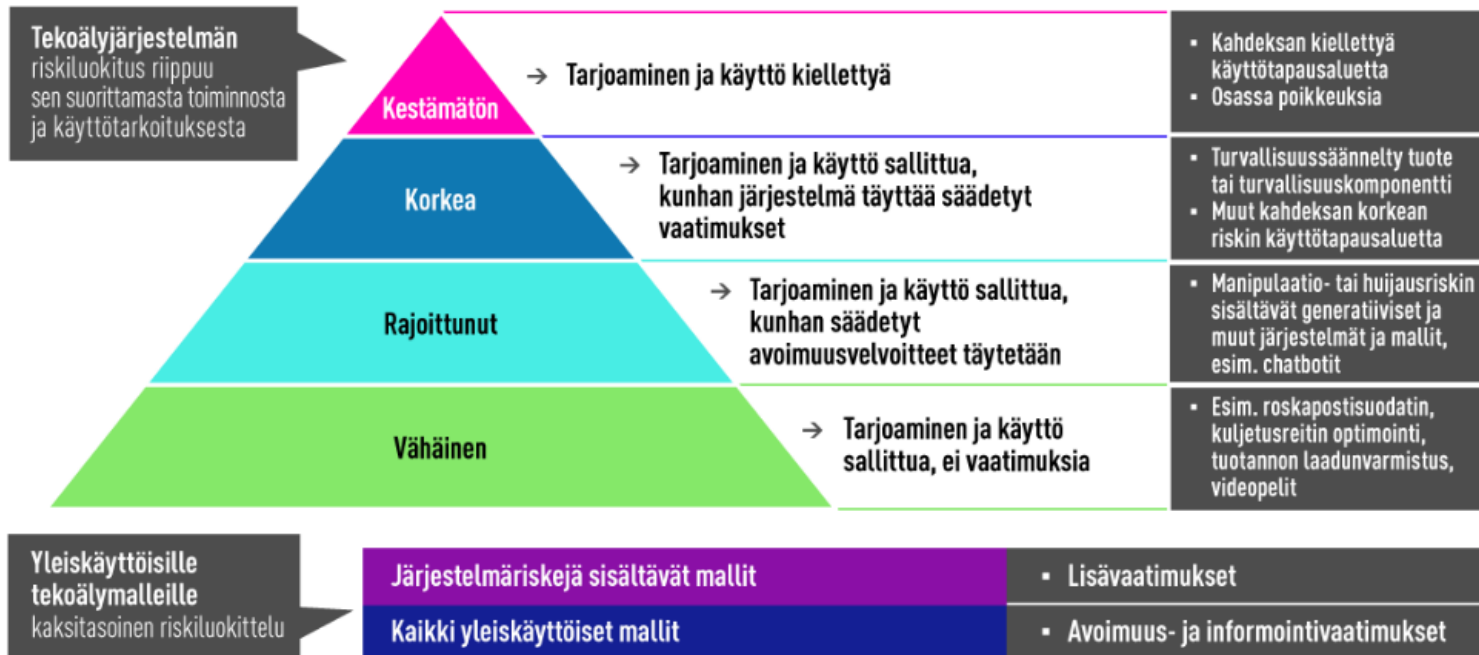
Digi- ja datasäädösten koordinaatioryhmän kokous 26.6. klo 9:30-11:30

Erityisasiantuntija Lasse Laitinen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tekoälyasetuksen riskiluokittelu

Lähde: <https://teknologiateollisuus.fi/fi/ajankohtaista/eun-historiallinen-tekoalyasetus-nytkahti-eteenpain-tutustu-teknologiateollisuuden>

Toimeenpanon on edettävä nopeasti niin kansallisesti kuin EU-tasolla

- **Kansallisesti toimeenpanevan työryhmän ensimmäinen kokous oli 6.5. Edessä on tiukka ensimmäinen vaihe, kun siirtymäaika viranomaisten nimeämiselle on 12 kk kesä-heinäkuuhun 2025. Lausuntovaihe suunnitelmassa loka-marraskuussa. Lainsäädäntömuutokset voimaan kesäkuussa 2025. Työ jatkunee tämän jälkeen.**
- **Ehdotusta valmistellaan tällä hetkellä paljolti nykyisten viranomaisvastuiden pohjalta ja lisäksi on tarve keskitetylle tuelle viranomaiskentällä. Tärkeitä kysymyksiä mm. markkinaoikeuden keskitetty yhteyspiste, suuririskisten tekoälyjärjestelmien (liite III) valvonta, seuraamukset ja sääntelyhiekkalaatikko.**
- **VN-tason ja julkishallinnon yhteinen työ sekä sidosryhmien työ tärkeää.**
- **EU:n tekoälytoimisto (arviolta noin 100 htv) vastaa erityisesti yleiskäyttöisten tekoälymallien/järjestelmien valvonnasta ja mm. vapaaehtoisista sitoumuksista ja käytännesäännöistä (codes of practice) korkean riskin tekoälyjärjestelmille. Standardointipyyntö annettu jo vuosi sitten.**

Haasteita ja riskejä (-) sekä mahdollisuuksia (+) toimeenpanossa

- **Soveltamisalaan kuuluvat toimijat (erityisesti yritykset)**
  - Pitkän ja monimutkaisen asetuksen haltuunotto ja soveltamisalan määrittely ovat haaste
  - + TEM:n selvityksen perusteella asetuksen vaatimukset saattavat olla muutenkin hyviä liiketoiminnan toimintamalleja. Onnistuessaan standardit voivat olla tärkeitä.
  - + Oikeudellinen varmuus, EU:lla on / pitäisi olla tässä nyt kilpailuetu
- **Viranomaiset**
  - Resurssit, resurssit ja resurssit. Sekä osaaminen
  - Miten tehdä sääntelyä ymmärrettäväksi ja toimivaksi tosielämän moninaisten käyttötapausten kannalta? Miten esim. etujärjestöt voivat auttaa tässä, ja miten tehdä yhteistyötä sidosryhmien kanssa?
  - + Sääntelyn toimeenpanon yhdenmukaisuus sisämarkkinoilla

Siirtymä- ja määräajat voimaantulon jälkeen

- 3 kk perusoikeuksia suojelevat viranomaiset ja niiden nimeäminen (art. 77)
- 6 kk kielletyille tekoälykäytännöille
- 12 kk viranomaisten ilmoittaminen
- 12 kk yleiskäyttöisille tekoälymalleille
- 24 kk sääntelyn hiekkalaatikot
- 24 kk asetus yleisesti ellei muuta säädetty
- 36 kk liitteen I mukaisten tuotteiden tekoälykomponenteille

Huomioita

- **Asetus yhdistää sekä tuoteturvallisuussäätelyä että perusoikeuksien suojaa**
- **Koskee tekoälyjärjestelmien ja yleiskäyttöisten tekoälymallien tarjoajia (*provider*) ja käyttöönottajia (*deployer*)**
- **Kun tekoälyjärjestelmä on tarkoitettu käytettäväksi korkean riskin käyttöalueella, on kaksi reittiä vaatimusten piiriin:**
  - Reitti 1: Turvallisuussäätely tuote tai turvakomponentti + ulkopuolinen vaatimustenmukaisuuden arviointi (liite I, entinen liite II)
  - Reitti 2: Muut korkean riskin käyttötapaukset (liite III)

Henkilöt

- **Tekoälyasetuksen kansallisen toimeenpanon työryhmä**
  - Pj Sami Kivivasara, TEM
  - Vara-pj Antti Helin, VM
  - Muut jäsenet Merja Mustonen, STM; Amanda Mäkelä, OM; Victor Nyberg, OKM; Kirsi Miettinen, LVM; Emma Patovuori, SM; Stefan Lindström, UM
  - Sihteeristö mm. Nathalie Dahl, TEM; Kaarle Vuorinen, TEM; Lasse Laitinen, TEM
- **Tekoälyneuvosto (*AI Board*) (65 artikla Euroopan tekoälyneuvoston perustaminen ja rakenne)**
  - Suomen edustaja Maria Rautavirta, LVM ja varaedustaja Antti Helin, VM
- **Komitea (98 artikla Komiteamenettely)**
  - Jäsenet Maria Hauptmann, TEM (palaa OM:stä 1.8.) ja Antti Helin, VM